

BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN VÁRMEGYEI KORMÁNYHIVATAL

**Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei
Kormányhivatal illetékességi területén
működő valamennyi köznevelési-oktatási
intézmény vezetője részére**

Iktatószám: BO/NEF/02172-3/2026

Ügyintéző: Vanczák Virág Dóra

Telefonszám: 46/354-611/186

E-mail: jarvanyugy@borsod.gov.hu

Hivatkozási szám: -

Tárgy: Tájékoztatás Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyében zajló Hepatitis A vírus okozta megbetegedésekről és megelőzési lehetőségeiről

Ez a levél kizárólag elektronikus úton kerül megküldésre.

Tisztelt Intézményvezető Asszony/Úr!

Az **ősz** beköszöntével, az időjárás hűvösebbre fordulásával, valamint az óvodai és iskolai közösségek újraindításával egyre több időt töltünk zárt térben, közösségben. Mindez kedvez a **Hepatitis A és egyéb fertőző megbetegedések** terjedésében, ezért ebben az időszakban különösen fontos a megelőzésre és az egészségünk védelmére való fokozott odafigyelés.

A gyermekközösségekben a szorosabb és gyakoribb érintkezések miatt a fertőzések könnyebben és gyorsabban terjedhetnek. **A megbetegedések számának csökkentése érdekében az óvodák, iskolák, a szülők és gyermekek együttműködése egyaránt fontos.**

Szeretném felhívni a figyelmet arra, hogy 2026. évben Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyében továbbra is az országos átlagnál magasabb számú a Hepatitis A vírus okozta fertőző májgyulladás fordul elő.

Egyes fertőző betegségekre - így a Hepatitis A vírus okozta fertőző májgyulladásra is – jellemző a **ciklusosság**, amely azt jelenti, hogy a fertőzések több évre terjedően, **szabályos időközönként nagyobb számú megbetegedést** okoznak. A Hepatitis A esetében 7-10 éves időintervallum tapasztalható. A megbetegedések számának jelentős mértékű csökkenéséhez 2-3 év szükséges. Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyében legutóbb 2013-2015 évben volt nagyobb számú fertőző májgyulladás megbetegedés.

A fertőző májgyulladás emberről-emberre, enterális (gyomor-bélrendszeri) úton terjedő, a Hepatitis A vírus által okozott fertőző megbetegedés, mely széklettel szennyezett piszkos kézzel, szennyezett tárgyakkal, szennyezett étellel-itallal terjed. A beteg székletével üríti a vírust, ami szájon át kerül a szervezetbe. A rossz higiéné, túlzsúfoltság kedvez a betegség terjedésének. A betegség lappangási ideje 2-8 hét. Lázzal, étvágytalansággal, gyengeséggel és hasi fájdalommal kezdődik. Ezt hányás, májtáji fájdalom, sötét vizelet, világos széklet, a szemén és a bőrön sárgaság követheti. A tünetek 2-3 hét múlva megszűnnek, de a lábadozás 2-3 hónapig is eltarthat. A fertőző májgyulladásban szenvedő beteg a „sárgaság” megjelenése előtt már üríti székletével a vírusokat. Ez alatt az idő alatt fertőzőképes. Gyermekeknél gyakori a tünetmentes átvészelés. A széklettel történő vírusürítés a „sárgaság” megjelenését követő egy héten belül megszűnik. Mivel a Hepatitis A vírus fertőzés tünetmentesen is előfordulhat, ebben az esetben a fertőzöttek tünetek nélkül ürítik a kórokozókat. A megbetegedés típusos őszi-téli szezonálisitást mutat, a fertőződés többnyire nyáron kezdődik, de a viszonylag hosszú lappangási idő miatt a megbetegedések általában ősszel következnek be. Magától gyógyuló betegség, lefolyását nem lehet gyógyszeres kezeléssel gyorsítani, többségében maradványtünetek nélkül gyógyul. Krónikus betegséget nem okoz.

A fertőző betegségek és a járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről szóló 18/1998. (VI.3.) NM rendelet alapján a beteget a klinikai állapotától függően fertőző osztályon, otthonában, illetve tartózkodási helyén a sárgaság kezdetétől számítva egy hétig el kell különíteni. A fertőzésre való fogékonyság általános, a gyermek és a fiatal felnőtt korosztályokban a legmagasabb. A

nyári időszakban megemelkedett az igazolt Hepatitis A vírus fertőzések száma, és a hosszú lappangási időszak, valamint az oktatási időszak megkezdése miatt ősszel még várhatóan emelkedni fog az esetszám.

A megbetegedett személyek járványügyi elkülönítésre, a kontakt személyek postexpoziációs védőoltásra, valamint 30 napos járványügyi **megfigyelésre kerülnek**. Ezen utóbbi személyek közül azokat, akik **0–6 éves gyermekek** közösségébe járnak, vagy ilyen közösségekben/intézményekben gyermekek ellátásával kapcsolatos veszélyeztető munkakörben dolgoznak, akik a közvetlen betegellátás során étel- és gyógyszerkiosztást végeznek, illetve hőkezelés nélkül, közvetlenül közfogyasztásra kerülő élelmiszereket, ételeket, italokat kezelnek, közétkeztetésben, vízművekben dolgoznak, anyatejet adnak vagy kezelnek, a járványügyi megfigyelés időtartamára munkakörüktől, illetve tevékenységüktől, a gyermekközösség látogatásától **el kell tiltani**.

A járványügyi kivizsgálás keretében a járványügyi szakemberek legfontosabb feladata **a beteggel szoros kapcsolatban lévő személyek** (közös háztartásban élők) felkutatása annak érdekében, hogy a **szükséges intézkedések** azonnal megtörténjenek. Hepatitis A vírussal fertőzött beteg **szoros környezetéhez** tartozó fertőzésveszélynek kitett személyeket Hepatitis A vírus elleni védőoltással **aktív immunizálásban** kell részesíteni, számukra a szükséges oltóanyagot a járványügyi hatóság biztosítja. Az oltóanyag beadását követően a védettség 10-14 nap után alakul ki. Óvodai közösségben vagy oktatási intézményben előfordult megbetegedés esetén a beteg csoport-, ill. osztálytársai számára kötelező a Hepatitis A vírus elleni védelem biztosítása aktív védőoltással.

A megbetegedések kialakulását elősegíti a **nagyszámú fogékony populáció** megléte, továbbá **az egészségtudatos magatartás hiánya**, a **higiénés standardok be nem tartása**, valamint a **nem megfelelő higiénés körülmények** (takarítatlanság, vezetékes ivóvíz, illetve szennyvízbekötés hiánya, sok esetben még az ürögördős árnyékszék hiánya is).

A Hepatitis A vírus okozta betegség terjedésének megelőzési módjai:

- Kiemelt fontosságú **az alapvető higiénés rendszabályok betartása**, ezek közül is az étkezés előtti, WC használat előtt és utáni alapos szappanos kézmosás.
- **Védőoltás alkalmazása:** a Hepatitis A vírus ellen többféle oltóanyag van forgalomban. Mindegyik előtt vírust tartalmaz, és egy éves kortól alkalmazható. **A védettség a 10-14 naptól alakul ki.** Az első oltás után, oltóanyagtól függően, 6-60 hónap múlva esedékes az emlékeztető oltás.

A fentiek ismeretében a Hepatitis A vírus fertőzés a személyes higiéniai szabályok fokozott betartásával elkerülhető. A Hepatitis A vírus fertőzés megelőzése érdekében fontos az általános, személyi-, ételmezés és víz higiénés szabályok betartása, az intézményekben a folyóvízes szappanos kézmosás lehetőségének folyamatos biztosítása. **Kiemelt fontosságú az étkezés előtti, WC használat előtti és utáni alapos szappanos kézmosás.**

Kérem, hogy Ön és munkatársai, együttműködve az intézmény orvosával, iskolavédőnőjével a Hepatitis A vírus fertőzés megelőzése érdekében eljárni szíveskedjenek.

További szakmai segítséget, tájékoztatást az illetékes Járási Hivatal Népegészségügyi Osztálya nyújt. A Hepatitis A vírus okozta fertőzés aktuális helyzetéről és a megbetegedésről a Nemzeti Népegészségügyi és Gyógyszerészeti Központ honlapján tájékozódhat:

<https://nngyk.gov.hu/hu/hepatitis-a.html>, <https://jarvpub.nngyk.gov.hu/hu/fertozo-betegsegek-heti-adatai>

Ezúton is köszönöm segítő együttműködését.

Kelt: Miskolcon, az elektronikus hitelesítésbe foglalt időbélyegző szerint

Tisztelettel:

Dr. Török Tamás főispán
nevében és megbízásából:

Dr. Asztalos Ágnes
főosztályvezető

Melléklet: 3 db

BORSOD-ABAÚJ-ZEMLÉN VÁRMEGYEI KORMÁNYHIVATAL

Ősszel is védjük meg az egészségünket!

Hazánkba, így Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyébe is megérkezett az őszi időjárás. Ebben az időszakban megnövekedik a felső légúti megbetegedések és egyes gyomor-bélrendszeri megbetegedések száma, valamint annak a lehetősége, hogy köhögéssel, tüsszentéssel, szennyezett kézzel, tárgyakkal fertőző megbetegedések terjedjenek környezetünkben.

Nemcsak az időjárás jelzi az ősz közeledtét, de megkezdődött a tanítás a köznevelési intézményekben, a gyerekek visszatértek az óvodákba.

Az őszi időszakban a **légúti fertőzéseket** – pl. **influenza, megfázás/nátha, tüdőgyulladás** – többnyire többféle vírus, egyes baktériumok okozzák, amelyek köhögéssel, tüsszentéssel nyálcsseppek révén közvetlenül, vagy a környezeti tárgyainkon (kilincs, busz/villamos kapaszkodó, bevásárlókocsi, stb.) keresztül jutnak szervezetünkbe.

Ebben az időszakban **gyomor-bélrendszeri tünetek** okozó vírusok is nagyobb számban okoznak megbetegedéseket, amelyek szennyezett kézzel érintkezett környezeti tárgyainkon, élelmiszereken keresztül kerülnek szervezetünkbe és okoznak betegségeket – **pl. Rotavírus, Calicivírus, Hepatitis A vírus**.

A légúti és a gyomor-bélrendszeri fertőző betegségek megelőzésének legfontosabb módja a személyi higiénés szabályok és a tüsszentési, köhögési etikett betartása, valamint a lakó- és munkahely fokozott tisztán tartása.

- **Mosson kezet** rendszeresen és alaposan, legalább 20 másodpercig szappannal és folyóvízzel, vagy tisztítsa meg kezét alkoholos kézfertőtlenítővel!
 - hazaérkezés után
 - ételkészítés előtt és közben
 - étkezés előtt
 - WC használatot követően
 - tüsszentés, köhögés, orrfújás után
 - beteggel érintkezés előtt és után
 - állatokkal vagy állatok ürülékével való érintkezés után
- **Szemhez, szájhoz, archoz ne nyúljon**, illetve csak kézmosást követően!
- Otthonában **tisztítsa a gyakran megérintett felületeket rutinszerűen** (például: asztalok, ajtókilincsek, villanykapcsolók, fogantyúk, íróasztalok, WC-k, csapok, mosogatók és mobiltelefonok, számítógép- billentyűzet)!
- **Köhögéskor, tüsszentéskor használjon papír zsebkendőt**, amit használat után azonnal dobjon el! Amennyiben erre nincs lehetősége, ne a kezébe köhögjön illetve tüsszentsen, hanem a behajlított kar könyökhajlatába!
- **Használjon maszkot, ha légzőszervi tünetei vannak** (köhögés, tüsszentés), ezzel védje a környezetében lévőket!

Amennyiben fertőző megbetegedés tüneteit észleli magán, maradjon otthon, tartsa a távolságot másoktól, így megvédheti őket a fertőzéstől!

A fertőző májgyulladás kórokozója a Hepatitis A vírus, mely széklettel szennyezett piszkos kézzel, szennyezett tárgyakkal, szennyezett étellel-italal terjed. A beteg székletével üríti a vírust, ami szájon át kerül a szervezetbe. A betegség lappangási ideje hosszú, 2-8 hét. Lázzal, étvágytalansággal, gyengeséggel és hasi fájdalommal kezdődik. Ezt hányás, a has jobb felső részén fájdalom, sötét

vizelet, világos széklet, a szemén és a bőrön sárgaság követheti. A tünetek 2-3 hét múlva megszűnnek, de a lábadozás 2-3 hónapig is eltarthat.

Magától gyógyuló betegség, lefolyását nem lehet gyógyszeres kezeléssel gyorsítani, többségében maradványtünetek nélkül gyógyul. Krónikus betegséget nem okoz.

A fertőző májgyulladásban szenvedő beteg a „sárgaság” megjelenése előtt már üríti székletével a vírusokat. Ez alatt az idő alatt fertőzőképes. Gyermekeknél gyakori a tünetmentes átvészelés. A járványügyi kivizsgálás keretében a járványügyi szakemberek legfontosabb feladata a beteggel szoros kapcsolatban lévő személyek (közös háztartásban élők) felkutatása annak érdekében, hogy a szükséges intézkedések azonnal megtörténjenek. Hepatitis A vírussal fertőzött beteg szoros környezetéhez tartozó fertőzésveszélynek kitett személyeket Hepatitis A vírus elleni védőoltással aktív immunizálásban kell részesíteni, számukra a szükséges oltóanyagot a járványügyi hatóság biztosítja. Az oltóanyag beadását követően a védettség 10-14 nap után alakul ki.

A fertőzések továbbterjedését az alapvető higiénés rendszabályok betartásával meg lehet akadályozni (étkezés előtt, WC használat előtt és után alapos szappanos kézmosás).

A Hepatitis A ellen többféle oltóanyag van forgalomban. Mindegyik előtt vírust tartalmaz, és egy éves kortól alkalmazható. A védettség a 10-14 naptól alakul ki. A védőoltás kérhető a házi orvostól, házi gyermekorvostól, mely receptre térítés ellenében a gyógyszerárakban megvásárolható.

A Hepatitis A vírus okozta fertőzés aktuális helyzetéről és további bejelentendő fertőző megbetegedésekről a Nemzeti Népegészségügyi és Gyógyszerészeti Központ honlapján tájékozódhat:

<https://nngyk.gov.hu/hu/hepatitis-a.html>,

<https://jarvpub.nngyk.gov.hu/hu/fertozo-betegsegek-heti-adatai>

Gyermekeink már tudják, mi is tartjuk be a higiénés szabályokat!

Piszkos a kezem meg a tenyerem,
betegséget kapok tőle, ha ezt megeszem.

De én megmosom vízzel, szappannal,
pusztulnak a bacilusok, nem lesz semmi baj!

Evés előtt kezet mosok,
beteg lenni nem akarok,
mert ki piszkos kézzel eszik,
bizony hamar megbetegszik.

Evés előtt kézmosás egészséges jó szokás!

Lakossági tájékoztató a Kézmosásról

A kézmosás – fél egészség!

Mikor kell kezet mosni?

Minél gyakrabban és alaposabban mossunk kezet. Nem tiszta kézzel ne érintsük vagy dörzsöljük a szemünket, orrunkat, szánkát, mert a kórokozók szennyezett kézzől bejuthatnak a szervezetünkbe!

A kézmosás elmulasztása számos betegség (Hepatitis A) terjedéséhez járul hozzá, ha jól mosunk kezet, jelentősen csökkenthetjük a bőrünkhöz tapadt kórokozók számát.

Mikor kell mindig kezet mosni?

1. Ételtészítés előtt, alatt és után
2. Étkezés előtt
3. WC-használat előtt és után
4. Gyermekek pelenkázása előtt és után
5. Orrfújás, köhögés vagy tüsszentés után
6. Hazaérkezés után
7. Betegek látogatása, gondozása előtt és után
8. állatsimogatás, gondozás után
9. minden alkalommal, amikor a kezeinken szemmel látható szennyeződés van

Nem mindegy, hogyan mosunk kezet!

A kézmosás helyes lépései:

1. Bevizezzük a kezünket
2. Beszappanozzuk
3. Megdörzsöljük, különösen a legszennyezettebb helyeken, így a tenyéren, körmök körül, ujjak között legalább 15-20 másodpercig
4. Leöblítjük
5. Szárazra töröljük

A helyes kézmosás körülbelül 0,5-1,0 percig tart.

Mondóka kézmosáshoz:

Evés előtt kezet mosok,
beteg lenni nem akarok,
mert ki piszkos kézzel eszik,
bizony hamar megbetegszik.
Evés előtt kézmosás egészséges jó szokás!

WC után mossál kezet,
Ha nem mosol, megbetegedsz.
Sok a vírus, sok a baci,
Ilyenkor kell kezet mosni.

Piszkos a kezem meg a tenyerem,
betegséget kapok tőle, ha ezt megeszem.
De én megmosom vízzel, szappannal,
pusztulnak a bacilusok, nem lesz semmi baj!